

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

Mai számunk főbb közleményei: Vezessék: Tizenégy rab. Üres fenyegetőzés.

Tizenégy rab.

Azoknak a tiszt uraknak az ítélete, a kik az elmúlt nyáron Bilekben halálra sanyargattak vagy huszonhat magyar fiút: még nem készült el; azok büntetés sehogysé tudja megállapítani a katonai igazság.

Hát hiszen fegyelemnek: lenni kell, szubordinációknak: lenni kell. S talán még azt is lehet vitálni, hogy a katonai törvényt az igazságtalanságot is, mert ugyan hova lenne az ország, ha a szurony, meg a Manlicher gondolkodni, állást foglalni kezdene. Hanem azért —

Siralmas dolog látni, hogy szegény bakagereket gonozs-ágból, butaságból a napzurárába bevezényelnek, ok nélkül, czél nélkül mérszarszékre vinni szabad; pedig azt a bünt ur, igen civilizált ember követte el. De ha a jámbor, tudatlan parasztlégény a maga igazsága tudására ébred és felforr a vér: a rajta esett már ánytalanság miatt: akkor nagyon hamar készen van az igazságszolgáltatás. A tiszt urak pöréből tengeri kigyó lesz, azt huzzák-halaszszák, a míg a nyilvánosság elefelejt a büntökét, s nem tartja számon a büntetésüket. De a közvéleked-

váltott levon nyargal a bűnhődése — azzal még akkor is sietnek a katonai urak, ha bizony tudják, hogy enyhe megítélést vár a részükre az egész magyar közvélemény, ha sanyaru bűnhődésük miatt felháborodik is az egész magyar közvélemény. Ha föl-háborodik a magyar — csak azért is, csak annál súlyosabban büntetik szegény magyar fiukat.

Azután meg miért kellett azoknak a fejérmegyei gyerekeknek éppen Boszniában lenniük az elmúlt karácsony? Miért kellett azok fájdalom-mát még az idegenben való nyomor-gással is tetézni? Értjük, ha Pitreichék csak bizalmasan adnak információt arról, hogy Boszniában mennyi csapat van, s mért van annyi, amennyi. De hogy Boszniában miért kell tulajdonában magyar legényeknek lenniük: azt megérteni nem lehet. Ha csak azért nem, hogy baj esetén a magyar legyen a csabiterék első töl-tele. Csodálatos dolog, hogy amikor Boszniának egész kormányzata osztrák, amikor Bosznia mindenestől Ausztra érdekeiben adminisztrálódik: a megszállás czéljaira éppen a magyarok a legalkalmasabbak.

Söt annyira kizáróan alkalmasak, hogy még akkor se lehetett őket hazahozni, amikor nyilvánvaló volt hogy a három éven túl való bentartás miatt amugy is keserű leszen az ő lelkük. Ahik idehaza szolaják a negyedik esztendő, legálább idehaza vannak, de négy évet szolgálni s Boszniában szolgálni: sok volt szegény bakiknak, hát persze, hogy ezt is meg kellett kösölniök. S mert ezt az állapotot nem találták éppen gyönyörűségnek, hát rabságra kell jutniök.

Rabságra jutottak, mert nem volt a fejjelvalóik között egy szál ember, aki velük érzett volna, a ki a banatukat enyhíteni próbálta volna, jó szóval, biztatással, vagy legalább egy kis becsületet magyaros káromkodással. Ha magyar tisztjeik vannak szegény fiuknak, a kik értenek a nyelvű ön, értenek a lelkükön, akik átérzik a küzdelmet, amely a tavaly szeptemberi »abschlag«-ot lehetetlenne tette: nem követek volna el »fuggel-sértést« a bileki katonák. Így pedig itéltek fölöttük azok a tiszt urak, akik — ha egyébbel nem, hát az

idegens-gükkel — okozói voltak a bileki zendülésnek. Recrudescunt vulnere... A hová tekint az ember, lépén-nyomon ott talája az egészségtelen politikai alakulások gonosz gyümölcsseit. S a mi nagy rossz történik ebben az országban, mind arra vezethető vissza. Talán kapnak majd kegyelmet a bileki elítéltek, de ezt a szomorú valóságot a kegyelem se tudja elmosni.

Üres fenyegetőzés.

— A szerződéseket felmondják. —

A delegációk tárgyalása közeledik a befejezéséhez. A kormány gondja hát meint hazafelé néz, a hol nem a legbiztosabbak a kilátásai. A régi, de még soha be nem vált fegyveréhez nyúl hát, hogy rendet csináljon. Fenyegetőzik ismét, de ezáltal is vaktöltéssel lövő döz. A német kereskedelmi szerződéseket felmondását jelenteti felhivatalosan, abban a reményben, hogy erre igazán égnék áll minden ellenzői ember hajszala.

A felhivatalos újság ezt a fűrészpörrel telt bombát imigyen veti a publikum közé:

Berlinből táviratozzák: A német kormány az agráriusok sürgőseire elhatároztta, hogy legközelebb a fennálló kereskedelmi szerződéseket, köztük az Ausztria-Magyarországgal kötöttet is felmondja. Buiow kancellár kijelentette, hogy az új vámtarifát a lehetőleg gyorsan elfogják készíteni. Erre annál nagyobb a kilátás, mert Oroszország a Keleten viselt háború következtében most inkább hajlandó a német vámtarifát magas agrárvámjait elfogadni, hogy ennek ellenében Németország jóakarát politikai tekintetben megnyerje.

Hát ha ezt a hírt a kormány fenyegetőzésnek szánja, akkor éppen nem üt be a számítás. Mindenki tudja, hogy a tényleg fel is mondják a szerződéseket, akkor azok még egy teljes évig hatályban maradnak. Ez alatt el is készülhet az autonóm vámtarifák, végigtárgyalhatják a szerződéseket, úgy, hogy a kereskedelmi szerződéseket felmondása éppen nem jelent veszedelemet. Annál kevésbé, mert az a konkrét célzás, hogy a magyar és osztrák állam ezzel teljesen ki van szolgáltatva a német érdekeknek s esetleg a vámháborúnak, teljesen indokolatlan.

Bizonyos ugyanis, hogy politikai szövetség — a melyben mi vagyunk Németországgal — egyes gazdasági összhang nélkül elképzelni nem lehet. Azt a régi teóriát, hogy a politika is más, a gazdasági szempontok is más elbírálás alá kerülnek a legutóbbi év

tanúsága is bőven lezárta. Németország-nak e szerint esze ágában sincs lehetetlen követelésekkel újat állni az új szerződés megkötésének.

Ellenben igenis, a kormány eddigi legtesztetesebb érvét prédálja el a felhivatalos újság hírellel. Eddig azt hangoztatták, hogy sietni kell a kereskedelmi szerződéseket megkötésével, nehogy Oroszországgal előbb egyezzen meg a német birodalom s akkor nekünk csak a veszett felszénnek a nyelje maradjon. Most maguk állnak elő azzal, hogy Oroszország így is megelőzi a magyar-osztrák monarkit, mert a háborúja készlet arra, hogy Németország jóakarát megnyerje.

Az nem valószínű, hogy Bécs ismét a magyar ügyekbe a berlini kézzel akar beavatkozni. De cseppet sem íjesztget a fenyegetőzés. Mert tudnivaló, hogy az ugynevezett közös miniszterek bámulatos nyugalommal nézik, ha csak a magyar érdek van veszedelemben, azonban, ha a monarkia dolgáról van szó, akkor nekik sem mindegy a dolog. S a kereskedelmi szerződés dolga épp úgy megy a mi bőrünkre, mint Ausztriára. A legújabb ágyu hát csütörtököt mondott.

KÖZÉLETÜNK.

© A japán-orosz háború — azt már ma meglehet mondani, egyike lesz a leg-hosszabb küzdelemeknek, melyeket csak valaha az orosz birodalom viselt! Mert szegényell és nyilvánvaló kudarcokkal a czar nem kötheti meg a békét, ha csak nem akarja teljesen tönkretenni nemzetének egész teljesítségét és hatalmát, amelyért századok óta annyi vér folyt. Küzdeni fog tehát egészen addig, amíg vagy győz, vagy teljesen legyőzik. Ehhez pedig nagy idő kell: talán esztendő.

Hamaros vége csak úgy lehetett volna ennek a háborúnak, ha az első tengeri ütközeteket az oroszok nyertek volna meg. Ez esetben az ő flottáink lett volna ur a tengeren, s a szárazföldi küzdelem japán földön folyt volna le. Az orosz flotta osztron alá vette volna a japán kikötőket, s japán partokra szállíthatta volna a katonákat. Japán számára nem maradt volna hátra más, mint a mi Anglia számára maradt a veszített tengeri csaták után: a béke megkötését minden áron. Még megalázó feltételek árán is.

A hadak sorsát irányító sors, másként intézkedett. A japán flotta maradt fölül. Az oroszok nem gondolhatnak arra, hogy Japánba tegyék át a háború színhelyét. Kóréában és Mandzsuriában fognak végbe-menni az ütközetek, a melyek csak hosszú idők múlva lehetnek döntők csupán, mert egyik fel erejét se törhetik le teljesen.

Egy-egy csatától nem fog függni az egész háború kimenetele.

Az orosz hadseregek bekalandoztak már győzelmes előnyomulások közepén egész Európát, s tiszteletet kért a távolválságokra harcra a hazától. Bevonultak Panizsba, megjárták Svájcot, elhatottak Konstantinápoly falai alá. De ezeket a távolválságokat legyőzni csak gyerekeknek ahhoz képest, hogy Mandzsuriába eljuthassanak Európából, dacára, hogy mindenütt a saját területükön mehetnek. Gyalog egy modern hadsereget Moszkvától Mukdenig, a mandzsu fővárosig elvezetni, igenlye venne legálább is másfél esztendő időt, ha ugyan egyáltalán lehetséges a feladat. Mert annyi embernek eleséget vinni, a hadsereg egész felszerelését szállítani, a lovak és igavonó állatok takarmányát oda czipelni, talán nagyobb feladat, mint a mire vállalkozni lehet.

Csakis vasúton lehet tehát az orosz sereget a távol Keletre szállítani. Egy oly vasúton, amelynek egyetlen vágánya van, amely nem is egészen kész, meg is van szakítva a Bajkál-tó által s helyenként az ellenség által meg is rongálható. Iszonyú nehézségek ezek.

A katonai vonat Szi-Petaváról Port-Artuig folyton menve is egy teljes hónapot vesz igénybe. De csapókat ilyen sebességgel szállítani lehetetlen. A katonák nem hálókocsokban utaznak, ahol utközben is kipihenhetik magukat. Hanem teherkocsikba vannak összsűrtve az emberek, ahol le se ülhetnek s ahol legfőképpen nehány óráig utazhatnak, aztán pihenőt kell nekik adni. Hogy egy zászlóaljat európai Oroszországból a harczerterre elhessen szállítani, ahhoz körülbelül száz napi utazásra van szükség.

De naponta alig két-három fegyverese-eket vívó vonatot lehet utadni indítani. A katonasággal vele kell küldeni az eleséget is. A nagy sibiriai pusztaságokon nincsenek etapp állomások, ahol friss élelem várna a katonát. A Bajkál-tó is nagy akadály. Gözkompon kell átvinni rajta a vonatot s mindegyik vonatnak várnia kell, míg a komp átment s ismét visszajött.

Azt olvasom egy hivatalos orosz kimutatásban, hogy Mandzsuriában és a távol Keleten mintegy százhetvenezer főnyi orosz katonaság van jelenleg elhelyezve. Ez egyenesen keptelen állítás. Hogyann és amikor vittek volna oda ezeket az embereket? Gyalog bizonyosan nem. Az orosz katonák három esztendő szolgál, mint a miénk s ha berukkolaskor indítanak is utnak minden kiképzés nélkül, vissza kellene fordulnia mindjárt másnap, amint a helyszínere megerkezett, hogy itthon legyen, mire szolgálati kötelessége véget ér. Vasúton kellett volna tehát ezt a nagyszámú katonaságot oda transferálni. De a vasul csak rövid idő óta használható. Ha azóta semmi egyebet se szállított volna rajta mint katonaságot, a rendes közlekedés mellett még akkor sem lenne ott együtt annyi hadierő.

Az Egyetértés társalgója.

A praktikus Kata.

— Az Egyetértés eredeti társalgója. —

Ira: Nili.

I.

Katáról többször kieleentette a mamája, hogy tökéletesen megbízható és kétségen kívül lényes pártit fog csinálni. Tényleg, Kata már felsőbbrendű korában szuverén megítélést tanúsított a rajztanárjai iránt, nem is beszélve diákokról, kadetokról és egyéb fiatal ismerősökről. Az első halján egy szöke miniszteri titkár foglalkozott vele, a mire állítólag roppant nagy jóvó várakozott, de aki emellett erősen kopaszodott. Később is, zsuronok és nyaralóhelyeken, csupa számbavehető udvarlója akadt és Kata maga is olyan értelemű nyilatkozatot tett egy ízben, hogy neki csak a negyvenéves férfiak imponálnak. Bébus, a Kata kis huga, megbotránkozva csupa össze a kezét és meggyőződéssel mondta.

Pfúj! micsoda erkölcselen izlésed van! Hanem Parnóy mama elégedetten mosolygott és behatóan tárgyalt Katával legújabb »jelöltje«-ről. Ez a jelölt Müller volt, a gazdag papgyáros, a ki állandó lovag gyanánt szegődött a Parnóy hölgyek mellé, mióta a kis mátraaljai fürdőbe érkeztek. Kata azonban elutasítólóg legyintett a kezével.

— Szó sincs róla. Nekem nem elég a vagyon, — nekem név és pozíció is kell. Mit szólnál például Hollódy Imréhez, mamám?

Parnóyó önkénytelen elismeréssel mérte végig a lányát. Hollódy volt az ő kerületük képviselője. Azonkívül a megyebeli dicsentitársaságban vitt vezetősépet, amit ugy a vagyonánál, mint imponáló egyéniségénél fogva természetesen talált mindenki. A Kata eszméjét paratlannak mondta magában, de hangosan csak annyit kérdezett:

— Hogy kezdés hozzá?

— Bíz rá, mama. Tegnap már bemu-

tata magát nekem a tonal s ma lenjen meglatogatni. Emlegettem neki, hogy szüretre a szekérossba készülök és roppant elragadtatást mutatott. Ugye, leszel szives valahogy elintézni, hogy tényleg elmehessek Ida néhez? Ezt csak úgy hamarjában találtam ki.

— Nagyon okosan. Ne felej, majd gondoskodom, hogy az öreg megbíjon. — meg ma írok neki. Azt hiszed, hogy Hollódy ott is főkeresne?

— De ugyan, mamám, ez kétséget sem szenved! Különben lehet, hogy meg itt dülöre júnunk. Eszrevettem, hogy poetas hajlandóságai vannak... hm... majd a hús-ágará tapintok...

Kata büszkén vette hátra elmés, csinos fejét, a mamája pedig még egy jó tanácsot adott neki, mellett ő töködeshez látak.

— Azért Müller nem kell teljesen mellőzni: — tudod, minden eshetőségre...

— O, kérlek, — mondotta Kata kiesing-léssel, — ekkora szerence mindennap érhet, — kétszer...

Es Parnóy mama hátat adott az égneik, hogy Kata olyan praktikus gondolkozású és energikus teremés.

II.

Hollódy Imre tényleg bevízitelt az Erzsébet-szállóban. Mivel Parnóyék finansziális szempontból csak egy szóbát laktak — Kata esztétikusabbnak és előkelőbbnek találta, hogy a folyosón fogadják a vendéget. A szobájuk éppen a terrorsra nyílt s a széles, nyitott folyosón kényelmes kosárszék voltak csoportosan elhelyezve. Odatlepedtek ki mind a hárman és Parnóyó gondosan eligazította a Kata fehér batizstruhájának a fodrait, anélkül, hogy a vendég észrevehette volna. Hollódy csak a meglepően bájos képet látta: egy finom, karcsú leányalakot keresetlenül is művészi tökéletességgel pózban. A Kata érdekes, merész profílija és görögös frizurája élesen vált ki a sötétvörös selyempárnáról, mely a szék talpára volt erősítve. A színhátas — a jerikói loncal befutott s a déli verőfényben is gyengén világított folyosón — egy festő szemét is gyönyörködtette volna. Es Kata beszélt; szellemes, ületes dolgokat mon-

dott az ő behelző, nagy zengésű althangján. Hollódyknak csakugyan kedves témája volt a poézis és Kata egyszerűben rajongott a lírai poetikáért. A képviselő látható gyönyörűséggel hallgatta és Parnóyó, a ki tudta, hogy Kata soha életében végig nem olvasott egy verskötetet, oda volt a esodalkozástól a biztossága fölött, a melylyel egy-egy költeményt recitált. A table d'ôte-hoz Hollódy kísérté a családost s Müllernek véglegesen bealkonyodott. Parnóyó mama már csak egy »eshetőség«-gel számolt.

III.

A kis mátraaljai fürdőben, a hol sok szép asszony és leány gyógyítja a chlorosist, híres Annabálokat szoktak rendezni a fürdő-tulajdonos uradalom fiatal gazdatiszjei. Három vármegyéből esődülnek össze a táncosok és panaszra még a legrövidebb ruhás pipikésnek sincs oka a hát után. Ezt Parnóyó Bébus is örömmel, sőt mámoros gyönyörűséggel vallotta be magának, miután az Erzsébet-szálló 11. számú ajtaja előtt huzta a ezigányt, hogy »készer nyílik az akaczia virága...« Odabút a nénye mellé s forró lélezettel susogta:

— Hallod Kata, hallod?

— Hallom, — felelte Kata unottan és boszusan huzta a füleré a fehér piketakarót. Micsoda iztelenség! Csakis a természet romantlan fiaitól lehetnek még ki ilyenféle, — mondotta gyunosan.

— Azt gondolod, hogy már nem divat az éjeli zene — kérdezte Bébus félénken.

De mikor olyan szép!... és boldog vagyok... tört ki belőle.

— Azt hiszed, neked szól? — kérdezte Kata elbámulva. Szupé alatt is ezt huzatta Markó, vagy hogy hívják azt az urat és külön felhívta rá becses figyelmemet.

— Igazán boszontani kezdett már az az állapot, — szölt közbe Parnóyó mama, a ki Katához hasonlóan nem vette észre, hogy Bébus sápadtan és dideregy csuszik vissza az ágába. Mi ütött ahhoz a tacsához? Ekkora vakmerőség példátlan! Rajtat esodalkoztam leginkább, Kata, — azt hiszem minden turban elmentél vele.

— Nem adhattam neki kosarat, — felelt Kata rosszkedvűen. Különben a négyeseket

húsegesen Bébusal táncoltat, hat inkább közönszettel tartozol neki, mama.

— De tulajdonképpen ki ez a fiatal ember?

— A neve Markó... tovább mit tudom én? Ne kinnozatok! — fakadt ki Kata idegesen.

— Nem értelek. Mi lét? Kellemetlenség volt vele? Meggondolatlanságod volt úgy kitüntetni...

— Ugyan hadd el! Egy cseppet sem tünnettem ki jobban a többinél. Mindamellert a fiatal ur tüzet fogott s a szupé alatt szerelment vallott. Voita tot.

— Rendreutasítottad?

— Eh... haggy adni, mamám...

— Es Hollódy mutatta be? Talán rokona?

— Ó, dehoggy... ispán, vagy erdész itt valahol a környékben... Remélem, nem tartod veszedelmesnek?

Parnóyó meggyőztetva mosolygott. Elöltötte a lámpát, mert kívülről már a hajnali derengés szűrődött be a szalugáterek közt és csak az ágyból válaszolt.

— Hiszen te olyan praktikus vagy, Kata. Te ugyan nem követsz el ostobaságot. Kata a felhívónyökre támaszkodott.

— A szerelmi hazasságot egyáltalán véve annak tartod mama? Pedig te is szerelmből mentel férjhez.

— Az én voltam fiam, — neked már mások az igényeid és más a világlétezés. De Felteve, meg nem engedve, hogy feleszerrelt volna ebbe a Markó, vagy micsoda urba, azt hiszed, boldog lennél vele? Te és ispanné! Egészen más millió ve vagy... Hanem meglatzik rajtnak a katzenjammer, mert hiábavalóságokat beszélünk. Aludj, Kata, hogy ide légy ide a tennsznél. Tudod, hogy vélekedik Hollódy...

— Hollódy szamar voltaképpen, mormogta Kata, de oly halkan, hogy csak Bébus hallotta meg, a ki szíve teljes meggyőződéssel ismételte ugyanezt a nényéről.

IV.

Két héttel a bál után a Parnóyék társasága piknikre rendezett az Ilona-völgyben. A kirándulók nagy zajjal igyekeztek előre és ki nem fogtak a tréfából. Kata Hollódyval

tartott, de meglehetősen vontatva ment a beszédjük. A képviselő sokáig el-elnezte az utatársat s becsületet, megnyerő arcan szokatlan meghatótságot ült. Parnóy mama, aki oldalvást megfigyelte őket, reménykedve gondolt a piknik variáto eredményére. Parnóy mama elég ügyes pszichológus lehetett, ami Hollódyt illetve, mert a képviselő szentimentális hangnata valóban onnan eredt, hogy komolyan megtetszett neki a poétikus lelkű és szubtilis érzéseit megérteni látszó fiatal hölgy. De a Katába helyezett nagy bizalmát az Ilona-völgyi események merőben megváltoztak. A dolog pedig úgy esett, hogy a kirándulók az elemozias kosarakból kifellejtették a kenyeret. Mikor a hosszú gyaloglás után uszonháló telepedtek, akkor sült ki a tévedés. Elhatározták, hogy fölfedező körutrá indítanak egy bizottságot, — valahol nem messze csak kell lenni emeri lakásnak s következésképp kenyérnek is. Kata és Bébus együtt tanakodtak egy darabig, aztán titkos mosolylyal nekiváltak a fenyes hegyhátak, ellenzők irányban a kiküldött fölfedezőikkel. A mint mögöttük maradt a társaság, Bébus átölelte a nejét.

— Nem fogod megbánni, Kata? Te nem való vagy ő hozzá, nem forsz soha lemondani a hozzád méltó millióról, ahogy a mama mondta. Neked ezerszer inkább Hollódy kellene...

— Attól félek, kicsim, hogy le akarsz beszélni? — mondta Kata mosolygva, de nyíltan, becsületesen nézett a huga szemébe.

— Ne beszélj Hollódyról. Amig hideg szívet és hideg fejjel számítottam rá, talán van mentsege az önzésünnek; de ha most is meg tudnám tenni, — alacsonyság volna tőlem.

— Hát szereted?

— Jönnek veled, ha nem szeretném?

— De fogsz tudni te a világtól elzárva élni? Markó azt mondja, beleleltek 8—10 év is, mire ő odavergődik, hogy városba jusson és neked megfelelő kényelmet biztosíthasson.

— Tudom, megitta nekem. Mindegy. Ha egy puszta szigetre hívná, akkor is mennék vele. Messze vagyunk még?

— Nem, Kata; amott a fordulónál már látni fogjuk az erdőszéhat. En mindennap

Togo tengernagy jelent, hogy ez a támadás bizonyára nagy erkölcsi hatást tett az ellenségre.

A oszirkáló flották.

London, febr. 17. A Times legújabb értesülése szerint a vladivosztoiki orosz hadiflotta visszatért Vladivosztkba. Az egész Jesso hosszában a partvidék népe nagyon meg volt rémülve, s a kor az orosz hadiflotta ott cirkált. Különösen Hakodate lakói remegtek, s mikor azt hallották, hogy az oroszok a védetlen japán kereskedelmi hajókat is megtámadták, s legénygárdát a tengerre fluttasztották; attól tartottak, hogy az orosz flotta bombáznia fogja a várost. Egyetlen japán hajó sem mert a kikötőből elindulni. A japán hajóraj egy része Hakodateba ment a Cuguru szoros védelmére, de az orosz hajók már előbb elvitorláltak, a nélkül, hogy valami bajt okoztak volna.

London, febr. 17. A reggeli lapok táviratai egyetlen szóval sem adnak arról hírt, hogy a japán flottát Togo parancsnoksága alatt merre van. Csak a Daily Telegraph-nak jelentik, Nagasaki-ból, hogy a japán hajók folytonosan a Sarga-tengeren cirkálnak.

London, febr. 17. Sanghájból jelentik: A japán hajók nagyon ügyelnek az Európából jövő orosz hadihajókra s az ezekkel való tengeri ütközést elkerülhetetlen lesz. A japánok elpusztították a madzsar-orosz vasutnak több hidját és a Port-Arturral való vasuti összeköttetést megszüntették. A Pingjang és Ta-tong folyók partján huszezer orosz katonát áll.

London, febr. 17. A Daily Telegraph jelentése szerint a japánok bombázzák Dalnit. A siberiai vasutat a japánok hetven mérföldnyi hosszúságban elpusztították.

London, febr. 17. Hir szerint az oroszok több japánt agyonlőttek, a kikat a mandzsuri vasut rongálásán értek.

Washington, febr. 17. Egy új oszirkáló hajó Csufuból Csufuba ment. A „Frolitz” és „Raleigh” Shanghaiba indultak.

Százmillió japán kölcsön.

London, febr. 17. A Times azt jelenti, hogy a japán kormány száz millió jen belső kölcsönt vet föl. Az aláírás sikere pártatlan volt. Február 13-án már megállapította a bankárok bizottsága, hogy az új államkölcsönt magán a tokiói piacon is el lehet helyezni. A kikötő husz millió jent jegyzett, a japán bank ugyanannyit s a nemzeti bank tíz milliót.

A szárazföldi ütközet.

Paris, febr. 17. A Kelet-Ázsiából jövő összes hírek megerősítik azt a feltevést, hogy legközelebb szárazföldi ütközet várható. A Newyork Herald-nak jelentik Csufuból, hogy az oroszok a legnagyobb sietséggel küldenek újabb csapatokat a Jalu folyóhoz, ahol nagy szárazföldi ütközetet várnak. Utasok jelentik, hogy folytonosan nagy csapatok érkeznek Karbinba. Pétervárról is azt táviratozzák, hogy a japánok minden előkészületet megtettek már a szárazföldi hadműveletekre és hogy nagy események küszöbén állunk.

London, febr. 17. A Daily Express értesülése szerint a japánok eddig százhuszezer embert szállítottak Kóréában partra. Ez a haderő a következőképpen van elhelyezve: nyolcvanezer ember a Jalu-folyó déli részén, a többi pedig a Jalu-folyó déli részén, a többi pedig a Jalu-folyó déli részén. Senki sem tudja, hogy ennek a haderőnek hol van a főhadiszállása. A Jalu úgy be van tagyva, hogy a csapatok bármely pillanatban át-mehetnek rajta. A keleti részben a japánok védekezésére rendezkedtek be, hogy a Vladivosztkból jövő orosz csapatok előnyomulását megakadályozzák. A második hadvezetési eszakra van s onnan Fuzan és Genzanon keresztül a keleti partig terjed. E hadvezetési főhadiszállása Szöulban van. Ezenkívül megszállották a japánok Csemulpo, Mazampót és a nyugati partot. A japánok formásterületei engedelmet kaptak arra, hogy Kóréában csapatokat szállítsanak partra. Az oroszok a Jalu felé északra lázasan dolgoznak a defenzív erőszükségnek.

A hangulat.

London, febr. 17. Tiencsinből jelentik, hogy a kínai csapatok titkos parancsok folytán a nagy kínai falhoz vonultak. A helyzet éber megfigyelői mindannyian abban a véleményben vannak, hogy a helyzet Pekingben igen komoly. A nép rokonérzése Japán iránt nőttön nő s már megkezdődött a mozgólódás minden ellen, ami idegen. A semleges magatartás hivatalnokokat elbocsátják. A kínaiak a japán sikereket bátorításként tartják arra, hogy ők is győzhessenek európai csapatokon. Ha valaha, úgy most igen nagy jelentősége van annak, hogy az európai hatalmak Kína magatartását ellenőrizzék.

London, febr. 17. A kínaiak harezai kedvéről aggasztó híreket jelentenek a Times-nak Pekingből: A japán szubvenziót élvező kínai lapok abbahagyták a japán hírek közlést, mert attól tartanak, hogy a népet rendkívül felizgatnák. A japán sikerek s főképpen a japánok iniciatívája igen nagy hatást gyakorolt a kínaiakra. Az alkirályok proklamációt adtak ki, melyben igen méltóságos szavakban rendre és nyugalomra intik a népet.

London, febr. 17. Tokióból jelentik, hogy a város visszanyerte a rendes képét, csak a szakadatlanul bevonuló tartalékos csapatok emlékeztetnek a háborúra.

London, febr. 17. Szöulból jelentik: A koreai császár borral és dohánynyal ajándékozta meg a japán csapatokat. Ezzel akarja jelezni politikai viselkedésének megváltoztatását. A koreai császár gratulált a japánoknak a diadalukhoz s a kormánynak meghagyta a hivatalnokoknak, hogy a legnagyobb figyelemmel az előzékenységben részesítsék a japánokat. Szöulban most rend van, de az izlet teljesen pang s a lakosok vonakodnak dolgozni.

Az orosz mozgósítás.

Berlin, febr. 17. A Nat. Ztg. kopenhágai jelentés alapján közli, hogy a mozgósított turkesztáni két hadtestet Oroszország alig fogja Kelet-Ázsiába elküldeni. A turkesztáni hadtestek elvonásával Oroszország óriás hibát követne el, mert a háború Anglia szereplése következtében nem Mandzsuriában, hanem Afganisztánban fog elődlni, mivel Anglia Indiában a legkönnyebben megsebezhető. A lap megjegyzi, hogy Oroszország a két hadtestet keszenlétben tartja az Afganisztánba való bevonulásra.

Boroszló, febr. 17. A határ mentén lévő városokból az orosz csapatok tartaléka usztek behívták.

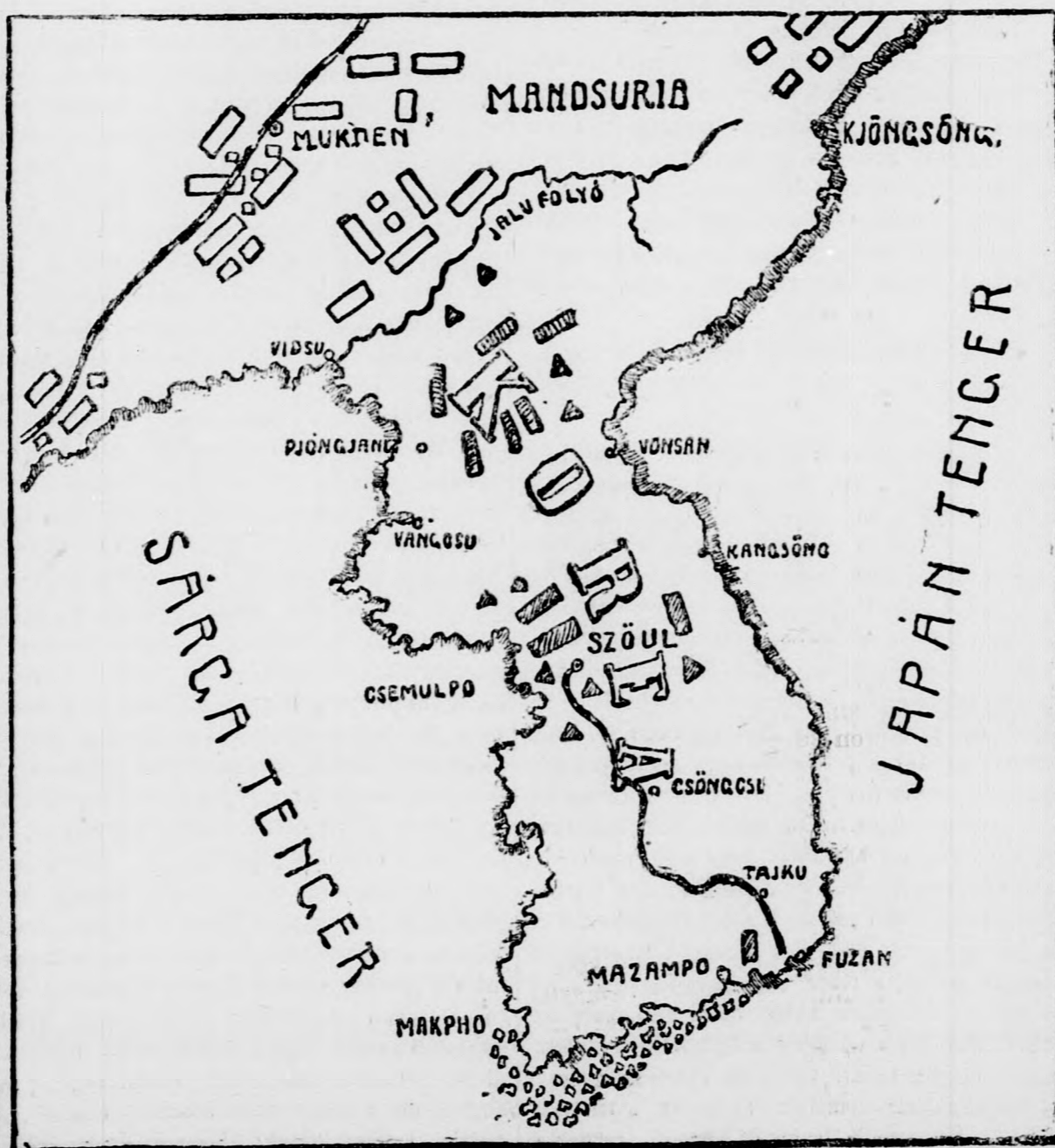
A génuai japán hajók.

London, febr. 17. Tokióból jelentik: A Génuában készült két japán oszirkálóhajó teljesen kifogástalan állapotban Jokozumaba érkezett. A lakosság öröme leírhatatlan. Jokozuma, Tokió és Jokohama a hajók megkezdésének hírére jobboldalsá ültettek. A japánok eddig összesen tíz hajót vettek el az oroszoktól.

Meddig tart a háború.

London, febr. 17. A Daily Telegraph-nak jelentik Pétervárról, hogy a háború legkésőbb hat hónap múlva Japán teljes kimerülésével véget fog érni. Japán pénzereje legfőképpen hat hónapig engedi meg a háború folytatását. (?) London, febr. 17. Báró Rosen volt tokiói orosz követ elutasza előt így nyilatkozott egy japán államférfi előtt: Előre látom, hogy gyorsan egymásután fogunk győzni s hogy a háborúnak választott bíróság lesz a vége. Oroszország nem akarja összezúzni Japánt, de követelnie kell.

A legújabb hadállások.

A legutóbbi jelentések alapján adjuk a fenti térképünkön a két ellenséges fel legújabb hadállását. A fehér teglányok az orosz csapatokat, a feketék pedig az egyes japán hadosztályokat tüntetik föl, amint már a Jalu folyóhoz közeledve fejlődnek föl az első ütközetekre. A japán sereg balszárnya már Vangcsu fölött húzódik a tengerpart mentén, de annyira mégse bejebb, hogy az orosz flotta tüzelése esetleg kárt ne tegyen benne. A hadsereg zöme a felsziget belsejében van, a lehetőleg jó uton, amely Szöultól a Jalu folyóig vezet, minthogy 3000 méternyi magasságban a tenger felszíné fölött. A csemulpoi kikötő védelmére ott vesztőgőz-japán haderő is követni fogja észak felé a fősejre, de valószínűleg csak akkor, ha már befutott a japánok a csapatok szállítást és nem lesz szükség a nyugati kikötő erős védelmére. A Fuzanpótól Szöulig vezető vasut nagyban szállítja a japán katonákat, bár primitív volt, miatt ez fölülte lassan történik, amely

hogy a messze keleten szabad keze legyen.

Sanghaj, febr. 17.

Báró Rosen, az orosz követ ideérkezett.

Az oroszok vesztesége.

London, febr. 17. A Times-nak jelentik Port-Arturból, hogy a következő orosz hadihajók harezképtelenek: Czezarevics, Palada, Askold, Hovik, Sebastopol és Petropavlovsk a Bojarin sérülése nem veszedelmes. Összesen tizenegy orosz hadihajó harezképtelen, de ezzel szemben az oroszok szerint a japánok vesztesége tizenöt hadihajó. A japánokat a kínai vasutól elűzték; az oroszok ez alkalommal, orosz tudósítás szerint hetven halottat hagytak a csatában, s állítólag elfogtak 150 japánt. A Galamb-öbölben partraszállt japán expedíciót állítólag szintén megsemmisítették. Kharbinból erősítő csapatok indultak, úgy az északi, mint a déli határra. A polgári népességet Port-Arturból és Dalniból elszállították. Az orosz katonaság kitűnő, az oroszok meg vannak győződve biztos győzelmükről. A Novik parancsnokát nagyon dicsérik, ellenben Stark admirálist kárhozták, s azt hiszik, hogy az orosz kormány Starkot haza fogja hívni.

London, febr. 17. Port-Arturban és Dalniban az orosz csapatok közötti vagy a halandóság. Hir szerint Alexejev admirális nem bírja el többé a reá haramló munkát.

Pétervár, febr. 17. Cseremetiev tábornok, az ázsiai csapatoknak egyik parancsnoka, aki a csár tegnap kihalt. A son fogadott, azonnal elutazott Kelet-Ázsiába. Az orosz kormány el van határozva, hogy a tibeti kérdésben nem mutat gyöngséget.

Postagalambok a háboruban.

Berlin, febr. 17. A Localanzeiger jelentése szerint a toloni postagalamb-egyesület a párisi orosz követség engedelmével 150 postagalambot szállít Port-Arturba hogy ott a galambok révén más kikötőkkel összeköttetést tartson fenn. Az egyesület tiltkárja maga is Port-Arturba kíséri a szállítmányt, hogy ott a postagalamb-állomást szervezze.

Legújabb hírek.

Tokió, febr. 17. Három szállító gőzös kulikkal és hadiszerekkel, mely hajók mult heten indultak el Nagasakiból, Csemulpoa érkezett és partraszállította rakományát, továbbá 8 szállítóhajó csapatokkal és több más hadiszerekkel Kórea nyugati partjára indul. Lovas járőrök már Vicsuban partraszállították.

Port-Artur, febr. 17. A város nyugodt. A csapatok hadállásaikban állanak. Hir szerint Juan-sikkai közölte a csapatokkal Kína semlegességét és egy kis különítményt küldött a kínai-mandzsuri határ védelmére. Mint továbbá híre jár, a japánok a tunguzokat pénzzel bujtják föl,

hogy a mandzsuri vasutban kárt tegyenek. A mozgósítás kitűnően halad. Alexejev helytartó Oroszország minden részéből üdvözlőtáviratokat kap. A Jalu folyón nyugalom uralkodik.

London, febr. 17.

A St-James Gazette kobei távirata szerint egy hivatalos közlés megerősíti, hogy a japán torpedóhajók vasárnap reggel új támadást intéztek Port-Artur eilen és egy a kikötőben horgonyzó orosz szállítóhajót, valamint egy a kikötőben lévő orosz hajót torpedókkal bombáztak. Hozzáteszik, hogy a japán hajók sértetlenül visszavonultak.

Pétervár, febr. 17.

Mint Bakuból e hó 16-áról jelentik, az örmény papság tegnap Te deumot tartott az orosz fegyverek győzelméért. A Te deum után, mialatt a nemzeti himnusz énekelték, egy bombát vetettek a papság közé. A bomba terrobbant és néhány embert megsebesített. Kettő közülük belehalt sebeibe. Midőn az izgatottság csillapult, a tömeg, melynek élen a császár képét vitték, a kormányzó haza elé vonult és kérte őt hogy hű érzelmeiket tolmácsolja a császárnak. Ezután a kormányzóknak 1000 rubelit adtak át a sebesültek részére.

London, febr. 17.

A Reuter-ügynökségnek jelentik St-Louisból, hogy Oroszország lemondott a világhírlapítás való részvételéről. A japán képviselő mielőtt ezt meghallotta, kérte, hogy az Oroszországnak szánt teret adják oda a japán kiállítás kibővítésére.

Port-Artur, febr. 17.

A Jennissei aknazsallítóhajó megmentett legénységének közlései szerint a hajót, mialatt aknákat helyezték el a szél és az ár egy aknára hajította. Az akna felrobbant és nagy lékett ütött a hajó orrán. A parancsnok a ki előrelátta a hajó süllyedését, megparancsolta a legénységnek, hogy meneküljön, mire a csónakokat lebozsátották. A legénység kérte a parancsnokot, hogy szintén hagyja el a hajót, amit ez határozottan megtagadott. Együttal mindenkit löléssel fenyegetett, aki a hajót rögtön el nem hagyja. Utolsónak a hajópénztár őre ugrott a tengerbe. A parancsnok a hajón maradt és avval együtt elsüllyedt. Utolsó szavai ezek voltak: — Isten veletek gyerekek! Meneküljétek és ne törődjétek velem! A csónak még megmentette a pénztár őret. A parancsnok ekkor már elfúlt a hullámok közt. Port-Arturban semmi újság. Az a hír, hogy a japánok Cin-Hvang-Tauban partraszállottak, valótlannak bizonyult. Az erőd parancsnoka elrendelte, hogy a katonai zenekar hetenkint kétszer játszson a boulevardokon.

Budapest, február 17.

A mozgósítás. Minduntalan fölmerül mostanában a mozgósítás híre, amely néhány-szor a mi tözsdéken is izgalmat okozott. Erre vonatkozólag Beesből a következőket jelentik:

Dr. Pöschl tartományi bizos, a pénzügyminisztérium miniszteri tanácsosa, már tegnapelőtt nyilatkozott azokkal a híreszélésekkel szemben, a melyek az osztrák-magyar monarchia katonai készenlétééről szólanak. Pöschl doktor tegnap újabb nyilatkozatot tett közze a következőkben:

„Ma még nagyobb megnyugvással is-mételhetem azt, amit tegnap mondtam. Tudakozódtam a dolog után s kifejten-tem, hogy ezek a híreszélések teljességgel alaptalanok. Fel vagyok hatalmazva arra, hogy kategorikusan demantáljam őket.”

A felhatalos Wiener Abendpost ma a követ. kezű dementit közli:

„A tegnapi és mai tözsdén a monarchia állítólagos katonai készenlétééről szóló hírek voltak elterjedve. Hiteles helyen feljogosítottak bennünket annak kijelentésére, hogy ezek a hírek egyszerűen légből kapottak.”

A házadótörvény. Pozsony, Arod és Szabadka városok köztervényhatósága a házadótörvény módosítását sürgetik. Ez iránt kérvényre fordultak a képviselőházhoz. A három felirat ma érkezett a Haz elnökségéhez.

A ziliahak halála. Zilahról táviratozzák, hogy Szilagyvármegye mai közgyűlése, a mellett, hogy üdvözölte gróf Tisza István miniszterelnököt, meglehetősen emlékezett meg Wlassics és Darányi volt miniszterek nélkülöséről. — Mindenesetre ritka dolog a Ziliahak halála. Rendszerint tudvalóleg a hatalom embereinek jut az üdvözlés, a letűnt csillagokkal nem törődik senki. Szilagyvármegye most a letűnt minisztereknek ünneplését a közönségtől. S ez az üdvözlés legalább — öszintének látszik.

A brassói főispán beiktatása. Brassóból táviratozzák, hogy Székely György főispant március 3-án fogják beiktatni melióságába.

Ágyuk és delegátusok.

— A delegáció a lövőtér. —

Pitreich lovag megjutalmazta ma a hadügyi albizottságok derék tagjait, hogy olyan spontán lelkesedéssel megszavazták a budgetjét. Elvitte az egész társaságot a steinfeldi lövőtérre, ahol a sok fiskális, gazdász, meg a többi kitűnő katonai szakértelmű elragadtatva konstataáltak, hogy milyen remek masina az ágyu s az új ágyuk megkivált jól sikerülték. Hogy egy percig se legyenek Pitreichek a delegáció hangulata felől kétségben, felallott Széll Kálmán s rövid másfélóra hosszat az ő ismert költői lendületével emlékezett meg Kropatschek generális ur, a tüzérség főfelügyelője érdemeiről. Így csak természetesen, hogy viszont a hadügyminiszter egész barátságosan trefalkozva felszóltotta a delegáció tagjait, hogy miután már ugyis együtt vannak, szavazzák meg mindjárt a hadügyi előirányzatot is.

Ha ugyan kéri, valószínűleg meg is történik. De Pitreich lovag ó kellemességének nem volt olyan sürős a dolog. Tudta, hogy ugys megkapja a delegáció voksait néhány nap múlva. S addig már igazán ráér...

Az új ágyuk bemutatásáról különben a következőket jelentik: A delegáció tagjai ma tekintették meg a hadügyminiszter meghívására a steinfeldi lövőtérre a monarchia tüzérségének új tábortágyuval tett lövőkíséreteket. A hadügyminiszter külön vonatot állított a delegátusok rendelkezésére, amely reggel nyolc óra után indult el a déli vasút pályafőzőből. Ugy az osztrák, mint a magyar delegátusok igen nagy számban tettek eleget a hadvezetés megfigyelésének. A magyar delegátusokat Széll Kálmán alelnök, az osztrákokat Gausch báró alelnök vezette. A delegátusokon kívül néhány érdekeltő képviselő is jelen volt.

A delegátusokat a lövőtérre lovag Pitreich hadügyminiszter vezette, felkészítéssel pedig Kropatschek tábornok, tüzérség főfelügyelője szolgált. A lövőkíséretet tanulságos voltak. Szemléltetően mutatták be a régi és az új ágyuk szembeszökő különbségeit. Míg a régi ágyunknál minden lövés után új beigazítás ráuk szükös-gessé, az ágyu helyéből kimozdul és a régi ágyuval percekint csak 6-7 lövés lehet, addig az új ágyuval 12 lövés sikerül percekint, az ágyu csöve hidraulikus nyomás folytán önmagától visszaszökik helyére, úgy hogy a további lövéseknél új beigazítás egyáltalán nem szükséges. Nagy előnye az új ágyunknak az is, hogy lehetőleg néhány perc alatt hosszúra vagy rövidre alakítható át.

A kísérletet után a hadügyminiszter dejeunerre látta vendégül a delegátusokat. A lakóház Széll Kálmán Kropatschek tüzérség főfelügyelője érdemeiről emlékezett meg. Előtte őt, mint a hadsereg világhírű műszaki szakértőjét és hangzóit, hogy a látogatás után nyugodt lelekkel állíthatja, hogy a monarchia biztonságáról lelkiismeretes figyelemmel gondoskodtak az arra hivatottak. Mert ennek a megítélésére Széll Kálmán föltétlenül kompetens!

Daró Gausch az osztrákok nevében emlékezett meg a hadvezetés érdemeiről, mire Pitreich hadügyminiszter köszönetet mondott az uraknak megjelentésükért, a két alelnöknek pedig szép szavaiért.

A hangulat — persze — mindvégig kitűnő volt. Pitreich lovag hadügyminiszter, a közleg hadügyi vitára való tekintettel, azt a propositumot tette, hogy az urak így együtt legyen, a hadügyi előirányzatot akár rövid uton nyomban el is intézhették.

A delegátusok délután 4 órakor érkeztek vissza Bees-be.

Katonák itéltek!

— A trebinjei rabokról. —

Nagyon esalódik, aki azt hiszi, hogy azoknak a büntetéséről van szó, akik a bileki szerencsétlen katonákat halálra masiroztatták. Nagyon nagy urak azok. Főzettek, akik különös és kivételes helyzetet foglalnak el a hadseregben és a katonai igazságszolgáltatásban. Ezeknek a büntetése nem sietős és semmi esetre sem lesz olyan súlyos. Azokat itélték el súlyos rabságra, akik, mikor megtudták, hogy három évnél tovább kell szolgálniuk, ezt nem vették olyan nyugodtan és jámbor szívvel tudomásul, amint katonáknak tetszett volna. Megrohanta őket a honvágy; szerettek volna szabadulni és nem esoda, ha karacsönyi éjszakáján, ittas fövel kitört belőlük a keserűség és „zendület” mertek.

Vezető helyen érdemlegesen foglalkozunk ezzel az itélettel. Itt csak azt jejezzük meg, hogy amíg a bileki halalos meletéts tavaly nyáron történt és az előzők büntetéséről még most sem tud a világ, addig egy estilap híradása szerint a boldogultan trebinjei katonákat máris megdöbbenően súlyos büntetéssel sújtottak. Van közöttük olyan, akit három évi súlyos börtönrre itéltek. Vajjon mekkora büntetést érdemelnek azok az itélet után, akik huszonhárom katonát Bileknel részben a halalba, részben az örületbe kergettek.

Az itélet, a meyet a csapatokkal tudatták, a közlés szerint, főbb pontjaiban ez:

- Itélet: A császári és királyi hadtörvényeszköztől, Trebinje: Elhívve lettek: 1. Panczél Lajos ővezető, 2. század. Zendüléért és a katonai fegyelem súlyos megsértésért „fokozásra és három évi nehez bőtrre itéletelt. Szigoritva: havonta háromszori büjtlet, bójnapokon semény fekiely. Minden évben a második, hatodik és kilencedik hónapokban magánzárka. 2. Molnár Károly közlegény, 4. század. Felsőgárdasért és a császári ház megsértéséért és zendülésért három évi nehez bőtrre itéletelt. Szigoritva: havonta háromszori büjtlet, bójnapokon semény fekiely. Minden évben az első, ötödik és nyolcadik hónapokban magánzárka. 3. Kuczka M. helyi ezredes ővezető, 4. század. Felsőgárdasért, a császári ház megsértéséért és zendülésért, bírósági szolgálat megszegéséért és szolgálaton kívüli részvételért fokozásra és három évi nehez bőtrre itéletelt. Szigoritva, mint Molnár Károly büntetésére. 4. Pótdéri János közlegény, 2. század. Zendülésért egy évi nehez bőtrre itéletelt. Szigoritva: büjtlet, kemény fekihely és magánzárka. 5. Pör Ferenec közlegény, 2. század. Zendülésért tíz hónapra nehez bőtrre. Szigoritva: büjtlet, kemény fekihely és magánzárka. 6. Kellner Viktor ezredes ővezető, 2. század.

köt a gyás végett Prizrendre hívták. Az albanok kezdetben Baczai resában egyesültek...

A spanyol republikánusok.

Madrid, febr. 17. Egy Palmában rendezett farsangi művészi alkalmal a népöreg a tiszt...

Witte pénzügyminisztersége.

Paris, febr. 17. Itt az a hír van elterjedve, hogy a csár Wittet a legnagyobb hatalommal...

Háboru a villamos miatt.

Grenoble, febr. 17. A szomszéd községekben kétezer földművelő, aki a grenobli villamos mű...

Közgazdasági táviratok.

Newyork.

Table with market data for New York, including flour prices and other commodities.

Chicago.

Table with market data for Chicago, including flour prices and other commodities.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Hősök.

[Shaw Bernhard vígjátéka. Bemutató előadása ma a Király-Színházban.]

A Király-Színházban ma egy angol vígjátékot mutattak be, melynek szerzője Shaw Bernhard, angol író...

A darab a legutóbbi szerb-bolgár háború idején íródott. A háború hőseit a szerb megelégedésére...

Egy svájci önkéntes tiszt, a ki a szerb hadseregben szolgált, a háború alatt véletlenül, holt fegyverrel...

A darab érdekessége harmadik felvonás vége felé megint növekedik. A párbajedző elevenedik, az akció is gyorsabb lesz.

Az előadásnak egyik érdekessége volt az, hogy ma mutatkozott be először a közönségnek Buda-Ostia, a budapesti előkelő társaság egyik tagja...

Impozáns megjelenése, kifejezésteljes arca és igen szép organuma van. Az érzések színezésében egyenlő mértékű a keleti hangot, mint a könyved és természetesen társalgásra. A kicsi lámpa, amely első megjelenés-kor elfogta, hamar elmult és atól fogva könnyedén, természetesen és kellemesen járt-kelt a színpadon.

Nem valami nagy gyönyörűség telt a filharmonikus esték közönségének a mai zeneiudvarosokban. Se Kajanus Robert egyébként érdemes fin muzsikus rapzódiaja nem olyan mű, amely...

Kajanus rapzódiaja.

A filharmonikusok estéje.

Német színház - mindenáron! Ciczi Frigyes ur és érdeklősei meg most sem tettek le a szándékukról, hogy Budapestre becsendesítsék a német, vagy a magyar mondjuk, a nemzetközi színházat.

Az északi komponista volt az első. A finnekkel fenálló nyelvi rokonságot, őszintén szólva, semmiképpen sem egyeztetjük össze a zenei rokonsággal.

Az Urania új darabja. Holnap csütörtökön este fél nyolc órakor kerül színpadra először dr Havass Rezső műve, a Dalmácia, színes vetített 170 képvel.

A Magyar Színházban. Holnap, csütörtökön két előadás lesz a Magyar Színházban. Délután 3 órakor az ifjúsági előadások során, már reggel nem szerepelt Lenar-operett.

Küry Kára a Népszínház ellen. Küry Kára, a mint jelenik, a mai nap folyamán pörrel tamadta meg a Népszínház igazgatóját egyrészt fizetésének visszatartása czimán, amely ugy gyűlt össze, hogy a Népszínház igazgatója javadalmazását hónapok óta rendellenlő folyósította.

A múltak zenéje. Gróf Kuun Géza előkelésével ma este felfelé ültet tartott a N-prajzi Társaság az Akadémiában. Csiky Janos néprajzi feljegyzéseket mutatott be a XVI. századról zene és énekisértel.

Eldobó a népdal modern szempontból felegett érikével és annak a művészi zeneré való befolyásával kezdte meg előadását. Adatokkal ismertette a magyar népdal elvűlének okait és illetve ezután bemutatott két régi dalomat és illetve részletet. Így: Népdalokból 1510-ből, Virágok 1540-ből, Tánzdal 1562, Hadmancz 1580, Dalnok 1583, Ugróstanca 1585 és Fegyvertánc 1588-ból való dalokat.

A bemutatások igen tetszeltek, különösen a Virágok, melyet Raskó Géza a Népszínház megkezdésével baritonstája zeneként. Kiváló közreműködött: Polgár Géza (tárogató), Revere Gyula (harfa), Rossi Frigyes (oboa), Hartmann Jenő (klarinét), Jiskra Ferenc (fagot) és Drenzl Oszkár (spanyol csörgődob).

A felolvasás-hoz Vikar Bela szót hozza, a ki kifejtette, hogy a bemutatott dalok közül néhány fonografikus gyűjteményben megvan, sőt két dal bizonyos vidéken énekelnek is. Dr. Fránki Bertalán rövid felszólalása után az előnk közönségét a felolvasónak az érdekes felolvasásért és a közreműködők művészetekért.

Egressy Ákos jubileuma. Egressy Ákos, a Nemzeti Színház nyugdíjazott tagja, közeléből fogja megtartani negyven éves születésnapját jubileumával összekötött búcsú-felolvasást, egyik klasszikus szerepében. Egressy Ákos az egyetlen élő színész, aki a Nemzeti Színház megnyitása napján, 1837-ben, a csárdiánál taggyűlést együttrészl vett. Ugy értesülünk, hogy Egressy Ákos, mint a nagy művész-család egyik kiváló tagját, a nyugtalanba vonulása alkalmából, hosszú művészi pályáján szerzett érdemei méltánylásul, a kormány megfelelő kitüntetésben fogja részesíteni.

A Szent Imre-kör hangversenye. Előkelő, nagyszámú közönség előtt tartották meg a Szent Imre-kör hangversenyt. Az est legjellegzetesebb része Zöldi Elának, a Magyar Színház nagy talentuma bősos tagjának előadása volt. A fiatal művésznő először, Zöldi Márton író-társunknak egy igazán öleles monológját adta elő teljes nagy sikerrel. Zöldi Kissasszony előadása után Geyer Stefike játszott hegedűn és sikere volt a kör jól szervezett zenekarának is. Hangverseny után tánc volt.

terén állítja föl a szobrot. A mérnöki hivatal nem elégedett meg az általános kijelentéssel, hanem határozott utasítást adott, hogy a parlament tengelyében, vagy az Alkotmány-utca tengelyében állítsák föl a szobrot. A közéleti ügyosztály most azt a javaslatot teszi, hogy a parlament tengelyében állítsák föl, mielőtt azonban a szobor helyét véglegesen kijelölik, modellel tegyenek kísérletet a helyszínén.

Helyes, tegyenek kísérletet, de ne halogassák már ennyi ideig a kegyeletes terv megvalósítását.

Insgé. A számokkal nem lehet játékot űzni. A fővárosi költségvetés tárgyalása alkalmával a kiadások lételet derüre-borrura redukáltak, hogy az egyensúlyt helyreállítsák a prelimináre defizitelt eltüntethető legyen. Pedig a defizitets költségvetés volt a realitás nem az, amelyben végül sikerült fölöslegre is kimutatni. A szegény-ügyi kiadásokból is lecsiptek néhány ezer koronát. Most aztán póthitel formájában kell kiutalni.

A második kerületi elöljáróság kétézerötízszáz korona pótlólagos hitelt kér, a negyedik kerületi kétezer koronát a nyolcadik kerületi kétezerötízszáz koronát. A közgyűlés az összeget a rendkívüli kiadások terhére engedélyezte s a határozathoz ma a belügyminiszter is hozzájárult.

A tisztújítás befejezése. A kezelő személyzet és a segéd-hivatalok alkalmazottjait a tanács a jövő heti ülésen választja meg.

Apozsok szubveniója. A Szalvator-apácák tizenöt ezer korona segítséget kértek a fővárosból. A tanács a kérésüket nem teljesítette.

TÖRVÉNYSZÉK.

Nemo levele. Kemény Simon fővárosi népvezető válpörét indított a felesége ellen. A válpör tartalma alatti bizonyítékkal becsatolt egy rindrással írt Nemo-Nihil aláírású levelet, amelyet Várad Zoltán államvasuti vegyes intézeti az éptési feladatokhoz. A válpör még folyt.

Kemény Simon körözésében dolgozott. E közben megint rindrással, de most Töszegi aláírásával névelen level érkezett Körmöczbánya város tanácsához. A névelen leveleirő Keményt sértő kifejezésekkel illette. Kemény a levél miatt becsületéért vétség czimén följelentést tett az ismeretlen tettes ellen s a bíróság előtt annak a gyűnyának adott kifejezést, hogy a levelet valószínűleg szintén Várad Zoltán írta. A büntető-járási bíróság a törvényszék irasszakóval megvizsgálta a rindrás-al ir levelezőlapot és levelet, de éppn nem volt megállapítható, hogy a sértő levelet Várad Zoltán írta. A járásbírósg Várad Zoltán fölmentette. A törvényszék felelővétel tanácsa azonban, a levelező lap és a level egyes betűinek hasonlóságából megállapította Várad bírósg és becsületéért vétség czimén kétszáz korona pénzbüntetést ítélt. Várad a marasztaló ítélet ellen újra felvételi kérvényt adott be a járásbírósghoz s újabb bizonyítványokra hivatkozva ártatlansága igazolására. A járásbírósg elutasította az újfelvételi kérelmet de a törvényszék helyt adott a kérelemnek s az új bizonyítékok alapján újabb tárgyalást rendelt el. A mai második tárgyaláson Drill titelőbíró meghallgatta Várad jogi képviselőjének Edvi Illés Károlynak s Kemény ügyvédjének dr. Fűrédl Mórnak előterjesztését s a marasztaló ítéletet semmisnek mondotta ki.

A belügyminiszterium százezer koronája. A törvényszék vizsgálóbírója befejezte a vizsgálattól Kadár Kálmának, a belügyminiszterium volt segédhivatali igazgatójának bűnyűjében, a ki tudvalevőleg több, mint százezer koronát sikkasztott az állam pénzéből. A vizsgálóbíróknak könnyű volt a dolga, mert a vádolt már a rendőrségen tördelmes vallomást tett s beismerését a bíróság előtt is föntartotta. A törvényszék marozius kilenczedekeére tűzte ki a főtárgyalást.

A földért - bitófara. A Kurján ma halálra ítélet tárgyalta. A szomorú esetnek, a melyről lapunk más helyen is szólnak, nagyon különös a története: Temérdek vőregbajtással zaklatlak Dan Gaborné pónori oláh asszonyt, a mikor özvegyre jutott. Mindene zálogba ledőszóba ffa, Filemon megvizsgálta a kesergő anyát.

No busuj anyám, majd visszazszerzem én, az ősi birtokot. Igéretet beváltotta. Mielőtt katonasor alá került, kirabolt az országúton egy kereskedőt, s az elrabolt pénzen kiváltott egy darab földet. A katonaságot visszakülvén, újra szerencsét próbált az országúton, de a csendőroők rajta ütöttek s a legény fegyverbe került. Ötvenhét forinttal tért vissza Vácraól, megint kiváltott rajta egy darab földet. Majd Romániába ment, a honnan csalódottan és ronyságon került vissza hazájába. Most egy estezedeje bement az enyvidi vásárra s az utam megismerkedett Motyok Simon kis-bányai gazdával. Felülték pihenmi s ekkor a rabló utatársat forgópisztolyal nyakszirtén lötte, kétszáz koronát pedig elrabolta. Harmadik darab földjét akarta éppen kiváltani, amikor horogra került. A földi esküdtbírósg két által való halálraítélte a rablójáért, akinek a semmiségi büntető tanácsa. A legfelsőbb bíróság s semmiségi panszt elutasította. A Kurja nyomban kegyelmi tanácscsá alakult, amelyen azon tanácskozott, ajánlja-e kegyelemre a halálra ítéltet, vagy sem.

Az antikvárius ügyvédje. Izzalmas tárgyalás folyt le ma a budapesti büntetőtörvényszék felelőbbségi tanácsa előtt. Herczka Árpád antikváriusról kelemen hírek kerültek forgalomba Povid kutatás után Herczka megtudta, hogy a híreket jóbarátja, dr. Kelemen Jakab ügyvéd közlölte. Minden össze-kötetést megszakított az ügyvéddel. Kelemen, fő kereste Herczkaét az üzletében, ahol az igazított szóváltás folyamán az antikvárius az ügyvéddel szulysan megsértette. A járásbírósg Herczkaét e miatt száz koronára ítélté, Kelemen ellenében a viszonzal alól fölmentette. A mai felelőbbségi tárgyalás folyamán Kelemen idegeenn védte a maga igazát és iz-

FŐVÁROSI ÜGYEK.

A főkapitány kivánsága. A rendőrség és a városi hatóságok mindenütt a világon a legjobb egyetértésben élnek. A két hatóságot a mindennapi élet ezernyi aktualitása annyira egymásra utalja, hogy a polgárság érdekében együtt és válltvetve, egymást kölcsönösen támogatva kell működniök. Ez mindennütt a világon így volt és így van. Ma a keleten is. Csak éppen nálunk Budapestben nem. Nincs az a rendőrségi akta, a melyt a városi hatóság avo nem rosszalltak, nem helytelenítettek. Inkább meg se legyen az az institúció, maradjon minden a reginél, csak a rendőrségnek ne legyen se igaza, sem érdeme. A két hatóság egymáshoz való jó viszonyának szép példáját adták ma is a tanácsban. A főkapitány megkérte a tanácsot, helyezze át a Juranicus-utcai teher-kocsi állomást a Tekei-terre, mert a rendőrségi rab-körház a Juranicus-utczában van s a betegeknél a kora hajnalról késő estig ott álldogáló kocsi-és lótarbon nem tesz jót. A tanács a főkapitány kérését elutasította. A határozatot megokolta azjál, hogy szerinte a kocsiállomás nincs ártalmára a betegeknek, de meg a mai állomáshelyre a főváros éppen három évvel ezelőtől nyolczerezer koronát költött. Hja! ugy kell a betegeknél. Csak pusztuljanak el, ha nem tudnak más protektorot találni. A főkapitány intervensziójától remélték sikert? Hát kiik-vezér a főkapitány? Hiszen még csak nem is városatyja!

A Kossuth-szobor helye. Hosszu, eléggé el nem ítéltető vajúdas után végre oda jutottunk, hogy a tanács a Kossuth-szoborra már a pályázatot is kihirdette. A szobor helyét azonban ma sem állapították meg még. A közgyűlés kimondotta, hogy a parlament főhomlokzata előtt

galma csak nőt, mikor Herczka védője tényképp állította, hogy az ügyvéd régi jó barátjáról hazug híreket terjesztett. Kelemen folyton közbeszólt, fel-felugrott székéről és a tárgyalás foly fúrca perparturára jutott, hogy az előnk kénytelen volt legyelman joggal élni egy a védő, mint a magán-vádó ügyvéddel szemben. A védő utóbb azt panaszkolta, hogy tele már azazal ismét szenvedett, hogy járásbírósgai tárgyalás-át a lapok megírták. E fölött az előnk megbörtanokozást fejezte ki, a mihez az egyik szavazóbíró s hozzájárult. Az izzalmas tárgyalás azzal végződött, hogy a bíróság enyhítette az ítéletet és a jogosnak vélt felháborodást enyhítő körülménynek véve, a pénzbüntetést husz koronára szállította le.

A fogynozó gyermeke. Piziny, kis leányka szerepelt a fővárosi terem ajtajában. Félve dugta be szőke fejét a néze, könybe lábadt két szemé az édes apját nézte, aki leborogszított föl, szomorúan ülő a vádoltak padján. Mocczanni sem mert a börtönrő miatt, akit meléje rendelték. A kis leány egyszerre csak sirta fakadt: — Apám, apám! — kiáltotta keservesen.

A jelenet megindító volt. Polgár ügyész nem állta meg a miután a törvényszék éppen tanácskozásra vonult vissza, a kis leánynak megengedte, hogy az édes apjával beszélgethesen. A fegyencz zokogva kapta ölébe a kis leányt s csókoltá hosszsan, melegen. De megállalt a bíróság csengője, és jelezte, hogy a tanács kihirdeti az ítéletet. Az ügyész intett a kis leánynak, aki kezét csókolt az apjának s kitépett a folyósóra. Az idillikus jelenet véget ért és mikor az előnk kihirdette, hogy a törvényszék a fegyenczet, Pitka Károlyt, pénzügyminisatér három hónapi foglárza ítélté, az ügyész meghatottsága is hamar elszórt. Az ítélet enyhének talála és súlyosbítását megfellebbezte.

Az esküdtbírósgai rendszer hiányai. A Magyar Jogászegylet szombaton délután hat órakor az ügyvédi kamará helyiségében (Szemere utca 10. szám alatti) teljes-ülést tart, melynek tárgya: Dr. Bleuer Samu ügyvéd előadása: Az esküdtbírósgai rendszer hiányairól. Vendég-ket szívesen lát az egylet.

Advertisement for Császár-fürdő (Cesár-bath) with details about location and services.

Advertisement for KÖZGAZDASÁG (Economic Affairs) with details about public information.

Apály a gabonatorzáson. Három rendkívül viharos nap után ma valamivel nyugodtabb volt a gabonatorzáson, noha az izzalom még nem csillapodott le egészen s a spekuláció ma is nagyon élesen működött, csak hogy ellenkező irányban. A tegnapi rendkívül magas árak eladásokra ösztönöztek s a haussesták igyekeztek közelebb kerülhözni, hogy a hasznát biztosítsák maguknak. Ezt látva a contemrine, szintén akcióba lépett nagyművi eladásaival erősen nyomta az árakat. Az árfolyamok emelkedése ennek következtében megszűnt s az árak ismét visszafelé fejlődtek s a mai nap folyamán mintegy harminczöt fillérrel estek tegnapi legmagasabb jegyzésük alá. Ezt a fordulatot különben a realizálásokon és a contemrine eladásain kívül részben annak is lehet tulajdonítani, hogy a mozgósítási híreket, melyek tegnapi nyertékek hozzájárultak a vihar elcsézéséhez, Bécsből hivatalosan megczafolták, továbbá, hogy Amerikából négy heti folytonos emelkedés után Armour tegnapi eladásai következtében 3 egyvedéccenttel alacsonyabb árakat jelentettek. Mindezek a momentumok összehatása alatt elismultak a honi hullámok s a nagy dagályt apály váltotta föl, szerencsére mert nem lehet tudni, hogy a levelek törekvő áramlat, ha még egy-két napig tart, hány áldozatot követelt volna. Eddig azonban csak egy ezéret sodort a vészárvá. Reich Jenő és társa gabonabizomány-cég kénytelen volt fizetését megszüntetni. A vészárvá került vég Budapesti-entri kiváló cézegeknek egyike, amely kulans eljárásért és megbízhatóságáért általános bizalommal és tiszteletben részesült, balseben volt erősen angazsálva, úgy hogy kötelezettségei különféle gabonanevekben huszhuszonötözer métermázsra, különbözőzeti mintegy 25-30 ezer koronára ragnak. Hogy a cégnek egyéb adósságsági mekkorák, azt még nem tudni, mert a passzívukat még csak ezután fogják megállapítani. A fizetéseketlen cég különben bíróságon kívül békes egyezsége ütköszik, a mely elé, tekintve, hogy vészárvájukata általános részvételt kellett, aligha fogunk nehézségeket gúrdítani. Viszont más oldalról azt állítják, hogy a cég fizetési kötelezettségei mintegy 250.000 koronára ragnak, melyből 150.000 koronával a tözde van erdekelve, 100.000 koronával pedig a budapesti bankok, a melyek azonban vidéki kereskedők jó váltóival teljesen fedezve vannak. A cég állítólag az olajiparvezénytartású révén, melylyel mint alapító szoros összekötöttesben volt, szintén nagyobb veszteséget szenvedett. A tözsdén hure járt, hogy a fizetési hajba jutott cég huszszázalékos egyezsége fog fölajánlani.

A salgótarjáni közönségna főmérlege. A salgótarjáni közönségna részvénytartású igazgatósága ma teite közé a vállalat főzészámadást 1903. évi december 31-ikérfi, a következő adatokkal: Vagyon: Beszerzések, építkezések és termbázások számlája: bányáink értéke Szág-Tarjában, Kis-Terenén és Petrozsinthon 7,386,421.23 K pénztár és értékpaprok: pénztárkészlet Budapestben 160,701.13 K pénztárkészlet Salgó-Tarjában és Petrozsinthonban 83,583.26 K betétek pénztárkészletnél 2,806,560.12 K cselekvő váltók: 89,773.74 K értékpaprok (elsőbbségi kötvények, záloglevelek, részvények) 4,730,054 K 6000 darab ki nem bocsátott részvény a társulat-társaságban: 2,000,000 K jétekek értékpaprokban: 217,425 K ártaszap

színházak és mulatságok.

M. kir. Operaház, Nemzeti Színház, Vigaszínház, Népszínház, Magyar Színház. Listings for various theaters including Orfeusz, Egyenlőség, Vigaszínház, Népszínház, Magyar Színház.

Fővárosi Orfeum. Kaland a háremben. Ma és mindennap. Dozie, Tsernoff, Parisianus. Postillions, Bhou-Liko stb.

MAXIM. Elsőrangú mulató VI. Gyar utca 8. szám. Sorly Lajos zenekara és az eredeti sieveringi négyes.

Ideál-crème. Ideál-póder. Ideál-zsappan. Kapható gyógyszerüzletekben és drogeriákban.

Színházak műsora. Table listing performances at various theaters: M. kir. Operaház, Nemzeti színház, Népszínház, Királyi színház, Vigaszínház, Magyar színház, Uránia.

A svány-Gözfürdők. Külön Uri-Gözfürdők. Külön Női-Gözfürdők. Egész napreggel 5 óratól este 6 óráig nyitva.

Sztyegény- és katonazenét, operát, hangversenyt otthon hallhat, ha Sternberg-fonografot vesz. Sternberg Armin és Testvére.

Sztyegény- és katonazenét, operát, hangversenyt otthon hallhat, ha Sternberg-fonografot vesz. Sternberg Armin és Testvére.

REMÉNYI MIHÁLY. SPECIALISTA! Megnyitási jelentés. LANDER és POPLAN. Budapest, Kossuth Lejos-utca 1.

Vizállás, 1904. február 17. Table showing wind speed and direction measurements from various stations.

Napirend. 1904. Csütörtök, február 18. Napirend listing for Thursday, February 18, 1904.

Időjárás. A tegnapi országi minimum a Finn-Bögbe vonult és csaknagyon felül a depresszió nyomait Németországra, a maximum pedig délen maradt.

Időjárás. Table showing weather forecasts and conditions for various locations.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései. 1904. február 17.

Table of commodity prices (A) and exchange rates (B) for various goods and currencies.

ÉRTÉKPAPIROK

Table of stock prices (ÉRTÉKPAPIROK) for various companies and securities.

ÉRTÉKPAPIROK

Table of stock prices (ÉRTÉKPAPIROK) for various companies and securities.

ÉRTÉKPAPIROK

Table of stock prices (ÉRTÉKPAPIROK) for various companies and securities.

Table of commodity prices (A) and exchange rates (B) for various goods and currencies.

Table of stock prices (ÉRTÉKPAPIROK) for various companies and securities.

Table of stock prices (ÉRTÉKPAPIROK) for various companies and securities.

Table of stock prices (ÉRTÉKPAPIROK) for various companies and securities.

